

Nr 129.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anskaffning av en brandautomobil för Karlskrona varv och fästning m. m.; given Stockholms slott den 20 februari 1920.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvärsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att för anskaffning av en brandautomobil för Karlskrona varv och fästning samt uppförande av garage för densamma må användas ett belopp av 44,950 kronor av de utav 1916—1919 års riksdagar anvisade, ännu icke disponerade medel till utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

---

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20
februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna anförde härefter följande.

I skrivelse den 29 oktober 1919 har befälhavande amiralen i Karlskrona gjort framställning därom, att ett belopp av 44,950 kronor måtte ställas till förfogande för anskaffning av en brandautomobil med garage för Karlskrona fästning. Av nämnda belopp utgör 39,600 kronor kostnaden för anskaffning av brandautomobil i enlighet med ett av Tidaholms bruks aktiebolag avgivet försäljningsanbud och 5,350 kronor kostnaden för uppförande av garage.

Av vid befälhavande amiralens berörda skrivelse fogade yttranden från chefen för ekipagedepartementet vid flottans varv i Karlskrona och äldsta officeren vid nämnda departement framgår, att varvets huvudsakliga eldsläckningsmateriel för närvarande utgjordes av två ångsprutor, en sjöångspruta och en redskapskärra samt att vid eldsläckningsövningarna med denna materiel utrönts, att materielen vore synnerligen otids-

enlig och att med hänsyn härtill eldsläckningsväsendet vid varvet icke kunde anses vara på ett tillfredsställande sätt tillgodosett.

I häröver den 5 november 1919 avgivet utlåtande har marinförvaltningen, med tillstyrkan av befälhavande amiralens framställning, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för anskaffande av en brandautomobil för Karlskrona fästning jämte uppförande av garage å extra stat för år 1921 bevilja ett reservationsanslag av 44,950 kronor.

Då det för bedömandet av förevarande fråga syntts mig erforderligt att erhålla närmare kännedom om, huru Karlskrona stads brandväsende för närvarande vore ordnat, samt att, därest icke genom stadens brandväsende kunde anses på ett tillfredsställande sätt sörjt för Karlskrona varvs och fästnings säkerhet mot eldsolycka, inhämta yttrande från stadens sida, huruvida och i så fall till vilket belopp staden kunde finnas villig att med kronan deltaga i kostnaden för ifrågavarande anskaffning m. m., har jag genom ämbetsskrivelse den 24 november 1919 anmodat marinförvaltningen att införskaffa upplysningar i angivna hänseenden.

Med anledning härav har marinförvaltningen med skrivelse den 28 nästlidna januari överlämnat utdrag av protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Karlskrona sammanträde den 22 december 1919, ävensom yttranden av t. f. kommandanten i Karlskrona fästning och varvschefen vid flottans varv i Karlskrona.

Enligt omförmälda protokollsutdrag har Karlskrona stad förklarat sig icke kunna deltaga i kostnaden för anskaffning av den för kronans räkning föreslagna brandautomobilen och i stället hemställt, att staten till nytta för såväl örlogsvarvet som staden måtte bidra till inköp av en stegautomobil åt staden med ett belopp av högst 13,000 kronor.

Av t. f. kommandantens och varvschefens yttranden inhämtas, att Kungl. Maj:t genom brev den 31 mars 1882 — då det vore av vikt att, till ömsesidigt skydd för kronans och enskild egendom vid uppkommande eldsvåda i Karlskrona, marinens och stadens brandväsen, när behovet sådant påkallade, därvid samverkade — förklarat bland annat att, så långt tillgångar samt omtanke om egen säkerhet det medgäve, biträde skulle efter rekvisition lämnas, vid eldsvådor å flottans varv, karsner och hus i staden eller å Stumholmen av stadens brandkår med dess redskap och vid eldsvådor å andra ställen i staden av flottans manskap med dess eldsläckningsmateriel.

Släckningshjälp från stadens sida vore emellertid enligt nämnda bestämmelser ej att påräkna utanför det område, som stadens brandkår hade att skydda, såsom vid Oscarsvärn, Rosenholm m. fl. platser. Ehuru

staden under de senare åren verkställt modernisering av sin brandredskap, måste anskaffning för marinen av en fullt modern brandautomobil anses synnerligen nödvändig till skydd för marinens etablissement såväl inom som utom staden. Den av staden till anskaffning ifrågasatta stegautomobilen syntes vara av ringa värde vid eldsolycka å kronans egendom, då det vid sådant tillfälle endast undantagsvis skulle bliva bruk för en sådan automobil; och borde därför enligt myndigheternas mening stadsfullmäktiges hemställan om erhållande av bidrag till anskaffning av en dylik automobil lämnas utan avseende.

Departement-
schefens
yttrande.

Av vad i ärendet sålunda förekommit synes mig framgå, att den marinen tillhöriga eldsläckningsmateriel, som är avsedd för Karlskrona varv och fästning, icke motsvarar de krav, vilka numera böra ställas på dylik materiel. En förstärkning av denna materiel är därför enligt min mening av behovet påkallad till skydd vid eldsolycka såväl för varvets och fästningens inom staden befintliga, synnerligen värdefulla etablissement och förråd m. m., som ock särskilt för de till Karlskrona fästning hörande anläggningar, vilka äro belägna utanför stadens område och beträffande vilka bistånd av stadens brandväsende icke kan vid inträffande eldsvåda påräknas. Den sålunda avsedda förstärkningen av marinens eldsläckningsmateriel lärer, på sätt myndigheterna gjort gällande, på ändamålsenligaste sätt vinnas genom anskaffning av en brandautomobil av modern beskaffenhet. Då Karlskrona stad förklarar sig icke vilja deltaga i kostnaden för omförmälda anskaffning, torde erforderlig tillgång för inköp av ifrågavarande brandautomobil och uppförande av garage för densamma böra i sin helhet beredas av statsmedel.

Kostnaderna för brandautomobil jämte garage hava, såsom förut nämnts, upptagits till sammanlagt 44,950 kronor, därav ett belopp av 39,600 kronor utgör inköpspriset för automobilen och 5,350 kronor kostnaden för uppförande av garage. Mot dessa belopp har jag icke funnit anledning till erinran.

Vad därefter beträffar frågan om sättet för bestridandet av ifrågavarande kostnader tillåter jag mig bringa i erinring att — enligt vad jämväl framgår av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden den 7 januari 1920, bilagt statsverkspropositionen till innevarande års riksdag, fjärde huvudtiteln, del III, sjöförsvaret, punkt 14 — Kungl. Maj:t, på min framställning, genom nådigt brev den 17 oktober 1919 föreskrivit, att ett ännu icke disponerat belopp av 357,000 kronor av de medel, som av 1916—1919 års riksdagar anvisats för Karlskrona varvs utvidgning och modernisering, skulle reserveras för ändamål, varom framdeles komme

att bestämmas. Ehuru jag därvid närmast syftat till, att dessa medel framdeles skulle vara tillgängliga för tillgodoseende av ändamål, som efter ett eventuellt genomförande av en omläggning i större eller mindre utsträckning av varvsdriften vid Karlskronavarvet kunde behöva fyllas, finner jag mig, med hänsyn till angelägenheten därav, att ifrågavarande anskaffning m. m. må kunna äga rum utan att särskilt anslag därtill behöver äskas, böra föreslå, att erforderlig del av nämnda medel härför tages i anspråk. Jag vill härvid tillika erinra, att Kungl. Maj:t, på min hemställan, i proposition (nr 54) den 6 innevarande februari föreslagit, att ett belopp av 290,000 kronor måtte få av nämnda medel användas för inköp för marinens räkning av maskiner för tillverkning av patronhylsor till kanoner m. m.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att för anskaffning av en brandautomobil för Karlskrona varv och fästning samt uppförande av garage för densamma må användas ett belopp av 44,950 kronor av de utav 1916—1919 års riksdagar anvisade, ännu icke disponerade medel till utvidgning och modernisering av flottans varv i Karlskrona.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Henning Öhman.